

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLNÍ DRUŽINY

Základní škola Doubravice nad Svitavou, příspěvková organizace
se sídlem Soukopovo náměstí č. 90, 679 11 Doubravice nad Svitavou,
IČO 75023423, tel. +420 603 188 963, e-mail: zsdoubravice@centrum.cz

Zpracovala: Marcela Procházková

.....
Mgr. Pavlína Bartošová
ředitelka školy

.....
razítko školy

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název vzdělávacího programu: **SPOLEČNĚ V POHODĚ**

Školní vzdělávací program školní družiny Základní školy Doubravice nad Svitavou

Název organizace:

Základní škola Doubravice nad Svitavou, příspěvková organizace

Adresa: Soukopovo náměstí 90, 679 11 Doubravice nad Svitavou

Telefon: +420 603 188 963, ŠD +420 739 005 012

E-mail: zsdoubravice@centrum.cz

Ředitelka školy: Mgr. Pavlína Bartošová

IČ : 75023423

IZO: 600106446

Webové stránky: www.zsdoubravice.cz

ID datové schránky: 2gpmkyc

Zřizovatel školy:

Název organizace: Městys Doubravice nad Svitavou

Adresa: náměstí Svobody 31, 679 11 Doubravice nad Svitavou

Telefon: +420 733 187 460

E-mail: mestys@doubravicens.cz

Tato verze ŠVP je platná od 1. 9. 2024

ŠVP ŠD je zveřejněn na webových stránkách školy a ve školní družině.

Úvod

Školní družina je zřízena podle zákona č.561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním a vyšším odborném a jiném vzdělávání (Školský zákon) a řídí se platnými vyhláškami a předpisy.

1. Charakteristika školní družiny

ŠD je určena pro žáky I. stupně ZŠ. Výchovně vzdělávací činnost ŠD navazuje na Školní vzdělávací program ZŠ Doubravice nad Svitavou a je zaměřena na rozvoj osobnosti a zájmů jednotlivých účastníků zájmového vzdělávání.

ŠD je v provozu od začátku září do konce června, v pracovní dny před vyučováním od 6:00 do 7:40 hod, po ukončení výuky od 11.40 do 16:00 hod.

Ve škole jsou dvě oddělení ŠD, která jsou naplňována každé do max. počtu 25 účastníků a obě jsou umístěna v přístavbě školy v místnosti školní družiny.

Školní družina realizuje výchovnou, vzdělávací a zájmovou činnost mimo vyučování. Umožňuje přípravu na vyučování.

2. Konkrétní cíle vzdělávání

- rozvíjet nadání a zájmy účastníků, vést k tvořivému a logickému myšlení, vnímavosti,
- umožnit účastníkům odpočinek a relaxaci, které odpovídají zdravotně hygienickým zásadám střídání práce a odpočinku a přispívají k odstranění únavy z předchozího školního vyučování,
- zabezpečit pocit bezpečí a klidu,
- rozvíjet samostatnost a schopnost pracovat v kolektivu, vést ke spolupráci, respektu k ostatním, pomáhat slabším a mladším spolužákům při různých aktivitách,
- upevňovat základy slušného chování a komunikace, návyk péče o pořádek a čistotu prostředí,
- vést žáky k aktivnímu a smysluplnému trávení volného času, udržování fyzického a duševního zdraví, posilovat u nich pozitivní návyky a přispívat tak k prevenci sociálně patologických jevů,
- vytvářet a prohlubovat pozitivní vztah k přírodě a životnímu prostředí, ke kultuře,

- vést k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví,
- posilovat kompetence prostřednictvím volnočasových aktivit,
- prohlubovat všeobecný přehled (v návaznosti na učivo) pomocí her,

3. Formy vzdělávání:

- **Pravidelná činnost:**

každodenní činnost účastníků dle ročního plánu, je dána týdenní skladbou – relaxační činnost, výtvarná a pracovní činnost, sportovní hry v přírodě a na hřišti, vycházky, esteticko-výchovné činnosti (vyprávění, společné hry, dramatizace, osvojování si základů společenského chování), činnosti s dopravní a zdravotní tematikou, přírodovědná a enviromentální činnost, finanční gramotnost

- **Příležitostná činnost:**

výchovná, vzdělávací a zájmová činnost organizovaná nepravidelně podle možností školní družiny (besídky, divadelní představení, exkurze aj.)

- **Individuální práce:**

rozvíjení zájmů účastníků a integrace jedinců s IVP, nevyhovujícím rodinným zázemím nebo uprchlíkům a účastníkům s odlišným mateřským jazykem.

- **Spontánní činnosti:**

jsou zahrnuty v denním režimu oddělení (činnosti ranní družiny, odpočinkové, činnosti po obědě, hry při pobytu venku)

ŠD realizuje výchovně vzdělávací činnost mimo vyučování zejména formou odpočinkových, rekreačních a zájmových činností. Odpočinkové činnosti mají odstranit únavu a do denního režimu se zařazují nejčastěji po obědě a dle potřeby kdykoliv během dne. Rekreační činnosti slouží k regeneraci sil, převažuje aktivní odpočinek s náročnějšími pohybovými prvky. Zájmové činnosti rozvíjejí osobnost žáka, umožňují účastníkům seberealizaci a kompenzaci možných školních neúspěchů i další rozvoj pohybových a jiných dovedností. Jde o řízené kolektivní nebo individuální činnosti, organizované nebo spontánní aktivity.

4. Podmínky pro přijímání a ukončení docházky ve školní družině

ŠD je určena pro účastníky I. stupně ZŠ. Účastník ŠD je do školní družiny přijímán vždy na začátku školního roku na základě řádně vyplněné písemné přihlášky účastníka podané zákonnými zástupci. O přijetí účastníka do ŠD rozhoduje ředitel školy. Docházka účastníka do ŠD může být ukončena rozhodnutím ředitele školy, pokud účastník nedodrží Vnitřní řád ŠD nebo ohrozí bezpečnost a zdraví ostatních účastníků. Docházku lze ukončit také ze strany zákonných zástupců účastníka, a to na základě písemné žádosti, kterou je třeba dodat nejpozději poslední kalendářní den měsíce předcházejícího tomu, kdy již účastník nebude ŠD navštěvovat.

5. Podmínky pro vzdělávání žáků se specifickými vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

Účastníci s přiznanými podpůrnými opatřeními jsou začleněni do běžných organizačních jednotek a aktivit na základě spolupráce s rodiči, s třídními učiteli, PPP nebo popř. s dalšími odbornými pracovišti.

Pro rozvoj nadaných a mimořádně nadaných žáků nabízí školní družina další doplňkové aktivity v oblastech jejich zájmů.

6. Stanovení výše úplaty za pobyt v ŠD

Výši úplaty za pobyt v ŠD stanovuje starostka městyse v Usnesení ke stanovení úplaty za pobyt v ŠD. Část těchto prostředků je využita pro nákup vybavení a obnovu interiéru prostor ŠD.

7. Personální podmínky

Personální obsazení ŠD je zajištěno plně kvalifikovanými vychovatelkami, které jsou seznámeny s koncepcí školy. V rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků je kladen důraz na získávání dalších odborných kompetencí a dovedností, vychovatelky se pravidelně účastní akreditovaných seminářů. Vychovatelky ŠD jsou přirozenými partnery učitelů školy.

8. Materiální podmínky

Školní družina využívá pro svoji činnost místnost školní družiny, školní tělocvičnu, víceúčelovou školní zahradu s venkovní učebnou, hřištěm a průlezkami a podle potřeby může navštívit místní fotbalové hřiště. K vycházkám využívá okolí školy.

Místnost ŠD je vybavena vhodným nábytkem a kobercem. K dispozici je nadstandardní technické a materiální vybavení (interaktivní panel, výpočetní technika, tiskárna aj.) a vybavení pro hry a aktivity (stolní hry, didaktické pomůcky, výtvarné pomůcky a materiál, knihy atd.)

Do vybavení ŠD jsou průběžně směřovány investiční prostředky dle potřeby.

9. Délka a časový plán vzdělávání

Časový plán se stanovuje na délku jednoho školního roku, tedy od září do června. Konkretizován je v Ročním plánu činností, který je průběžně aktualizován a doplňován. Plán činností je rozdělen do tematických celků s flexibilní časovou dotací.

10. Obsah vzdělávání

Obsah vzdělávání ŠD navazuje na ŠVP školy a je uspořádán podle tematických celků, které zahrnuje RVP do učebního plánu pro I. stupeň ZŠ.

Metody:

- didaktické hry
- diskuze
- vypravování
- četba
- hry v přírodě
- hry na hřišti
- kritické myšlení
- komunitní kruh
- výlety
- výtvarné, pohybové a hudební aktivity
- kultura

Klíčové kompetence:

Jednotlivé vzdělávací cíle jsou slučovány do rozvíjených kompetencí, které vybavují účastníky činnostně zaměřenými a prakticky využitelnými dovednostmi. Prostřednictvím volnočasových aktivit jsou posilovány a rozvíjeny kompetence k učení, k řešení problémů, komunikativní kompetence, sociální, občanské a pracovní kompetence a kompetence k trávení volného času. Navazujeme tak na kompetence pro školní výuku stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

- **Kompetence k naplnění volného času:**

Účastník účelně tráví volný čas, rozvíjí své zájmy v individuálních a organizovaných činnostech, tyto činnosti si vybírá, rozvíjí svou schopnost aktivního trávení volného času jako kompenzaci zátěže ze školy. Odmítá nevhodné nabídky pro trávení svého volného času.

- **Kompetence komunikativní:**

Účastník komunikuje kultivovaně, naslouchá druhým, ovládá mimoslovní komunikaci. Komunikuje bez ostychu s okolím. Myšlenky, sdělení, otázky a odpovědi vyjadřuje vhodně formulovanými větami. Vyjadřuje vlastní názor. Z informací pokládaných informačními prostředky si vybírá.

- **Kompetence k řešení problémů:**

Účastník se učí problém pochopit, přemýšlí o jeho příčinách. Chápe, že vyhýbání se problému nevede k cíli a hledá způsoby řešení. Umí si obhájit svá rozhodnutí, uvědomuje si za tyto rozhodnutí odpovědnost. Rozlišuje správná a chybná řešení. Započaté činnosti dokončuje, obtíže překonává houževnatostí.

- **Kompetence občanská a pracovní:**

Účastník vnímá nespravedlnost, šikanu, agresivitu a dovede se jim bránit. Uvědomuje si svá práva a práva druhých. Chová se odpovědně s ohledem na zdraví své i druhých. Podílí se na rozvoji kvalitního životního prostředí. Osvojuje si pracovní návyky, dodržuje bezpečnost a bezpečně používá materiály, nástroje a vybavení ŠD. Respektuje kulturní hodnoty národa, etnika, sociální skupiny.

- **Kompetence sociální:**

Účastník se učí plánovat, organizovat, řídit a hodnotit. K povinnostem přistupuje odpovědně. Dokáže přijmout kompromis. Respektuje pravidla, je schopen respektovat jiné, spolupracuje v týmu. Odhaduje rizika svých nápadů. Rozhoduje o svých činech, uvědomuje si, že za své činy odpovídá a nese důsledky.

- **Kompetence k učení:**

Své zkušenosti uplatňuje v praktických situacích. Dokončí započatou práci a kriticky zhodnotí své výkony. Klade si otázky a hledá na ně odpovědi. Získává vědomosti z jiných zdrojů a pramenů a získané poznatky dává do souvislostí. Zvládá pravidla správného stolování a hygienických návyků.

Obsah vzdělávání

Obsah vzdělávání Člověk a jeho svět má pět oblastí:

- **Místo, kde žijeme**

Poznávání nejbližšího okolí, organizace školy, družiny, orientace v prostoru a čase, odhad vzdálenosti a času. Bezpečnost na cestě do školy, při vycházkách, dopravní výchova. (kompetence činnostní a občanské)

- **Lidé kolem nás**

Osvojení vhodného chování a vystupování, soužití v rodině, kolektivu třídy, družiny, na ulici, základní komunikace mezi lidmi, lidé s různým postižením, pomoc druhému, slušná mluva a základy společenského chování. Předcházení šikaně a patologicky negativním jevům. Charakterové vlastnosti. (kompetence k řešení problému, komunikativní, sociální)

- **Lidé a čas**

Budování a dodržování správného denního režimu, vytváření pravidelných návyků, umění správně a účelně využít svůj volný čas. (kompetence k trávení volného času)

- **Rozmanitost přírody**

Vycházky a pobyt v přírodě, pozorování změn, využití encyklopedií, následné výtvarné zpracování, péče o pokojové rostliny, ekologická výchova – ochrana přírody, pravidla chování v přírodě. (kompetence k učení)

- **Člověk a jeho zdraví**

Poznávání sebe sama, poučení o zdraví a nemocech, zdravotní prevence, osobní hygiena a čistota, poučení o úrazech, učení se ošetřit drobná poranění. Besedy na toto téma. Dodržování pitného režimu a poučení o vhodné skladbě jídelníčku. (kompetence komunikativní, sociální a interpersonální)

Tematický plán ŠD:

ZÁŘÍ: ZVYKÁME SI NA ŠKOLU, POZNÁVÁME NOVÉ KAMARÁDY.

(školní řád, řád ŠD, bezpečnost, poznávání okolí školy)

Činnosti odpočinkové a relaxační: Četba z pohádkových knih, společenské hry, při kterých se poznáváme navzájem.

Činnosti zájmové: Hry dle výběru dětí, míčové a pohybové hry, pobyt venku a vycházky do okolí, poznáváme okolí školy, jak se zde máme chovat. Vystřihovánky, vyrábíme zvířátka z kaštánků.

ŘÍJEN: ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Činnosti odpočinkové a relaxační: Čtení pohádek, slovní turnaje, vyprávění a společné hry v kruhu, povídáme si jak se správně obléknout ven (do lesa, na procházky městem...), rozlišujeme ovoce a zeleninu a povídáme si o sklizni (které druhy můžeme vypěstovat u nás?).

Činnosti zájmové: Výtvarné činnosti na téma zdraví, ovoce, zelenina. Bramborová razítka a obrázky z nich, připravujeme výkresy na dny otevřených dveří.

LISTOPAD: BAREVNÝ PODZIM

Činnosti odpočinkové a relaxační: Čtení pohádek a říkadel (Listonoš vítr).

Činnosti zájmové: Koláže a tvorba postaviček/zvířátek z nasbíraných přírodnin (především listů), sběr plodů, poznávání stromů a listů, netradiční výtvarné techniky na podzimní téma, papírové vystřihovánky a omalovánky (práce s nůžkami), tvorba létajících draků, pobyt venku a pohybové aktivity. Výrobky k Mikuláši z látek a papíru.

PROSINEC: ADVENTNÍ ČAS

Činnosti odpočinkové a relaxační: Těšíme se na Vánoce. Čteme příběhy s vánoční tematikou, učíme se zpívat koledy, povídáme si o svátcích a zvycích (nejen u nás) a připomínáme si tradice. Hry dle výběru a zájmu dětí.

Činnosti zájmové: Vyrábíme domečky z papíru, vyrábíme vánoční ozdoby různými technikami, skládáme z papíru vánoční přání, omalováváme a tvoříme andělíčky. Vycházky do okolí ZŠ.

LEDEN: ČAS SNĚHOVÝCH RADOVÁNEK

Činnosti odpočinkové a relaxační: Četba zimních příběhů. Jak jsme prožily Vánoce s rodinou (vymyšlení veselých příhod). Hry dle výběru dětí, relaxace na polštářích s povídáním.

Činnosti zájmové: Přírodovědné vycházky (poznáváme a opakujeme si stopy zvířat), tvoříme ze sněhu, závody na sněhu. Tvoříme papírové skládačky, hrajeme si s písmeny a textem na zimní téma (koláže a mozaiky).

ÚNOR: MASOPUSTNÍ ZVYKY A OBYČEJE

Činnosti odpočinkové a relaxační: Četba pohádek a příběhů. Hry rozvíjející a posilující jemnou motoriku, hry a činnosti dle zájmu dětí.

Činnosti zájmové: Výroba karnevalových masek různými výtvarnými technikami, malujeme temperami svůj autoportrét (jak se vidíme). Vycházky v okolí školy a opakování stop zvěře.

BŘEZEN: KNIHA JE MŮJ KAMARÁD

Činnosti odpočinkové a relaxační: Čtení pohádek a říkadel s jarní tematikou. Hry rozvíjející a posilující jemnou motoriku (třídíme a chystáme semínka). Hry a činnosti dle výběru dětí, povídání v kruhu, co už jsme se naučili.

Činnosti zájmové: Turnaje (stolní hry). Ztvárnění pohádkových postav různými výtvarnými technikami. Téma „jaro“ (hudební činnosti, pracovní činnosti, objevování prvních jarních rostlin).

DUBEN: DEN ZEMĚ

Činnosti odpočinkové a relaxační: Čteme příběhy a pohádky. Společenské hry. Připomenutí velikonoční tradice a zvyků. Připomenutí environmentálně šetrného chování (RRR strategie a proč třídíme odpad, sezónní a lokální produkty – jaké druhy zeleniny a ovoce rostou u nás, nové vs. staré věci)

Činnosti zájmové: Výtvarné činnosti s velikonoční tematikou (kuřátka, ovečky, vajíčka), pohybové aktivity venku, vycházky v okolí školy. Zkoušíme plést pomlázky, malujeme vajíčka různými technikami. Výroba mandal z různých materiálů.

KVĚTEN: DEN MATEK

Činnosti odpočinkové a relaxační: Hry dle výběru dětí. Čtení pohádek, povídání o dobru a zlu (přes téma pohádkových postav). Kdo a co pro nás znamená maminka (a tatínek)? Luštění rébusů a kvízů.

Činnosti zájmové: Sázíme semena letních květin do truhlíků, využíváme příznivého počasí k pobytu venku, vycházkám po okolí. Vyrábíme dárky a přáníčka pro maminku. Výtvarné a hudební činnosti. Poznáváme léčivé rostliny a to, k čemu se používají.

ČERVEN: UKAŽ, CO UMÍŠ

Činnosti odpočinkové a relaxační: Čtení pohádkových knížek, společenské hry, relaxační odpočinek s povídáním o prázdninách a o tom, jak se na ně těšíme.

Činnosti zájmové: Míčové hry, vycházky. Výtvarné činnosti na volné téma. Úklid v okolí školy.

11. Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Vychovatelky ŠD eliminují možné úrazy poučením o bezpečnosti na začátku školního roku i v jeho průběhu a před každými prázdninami. Vychovatelky dbají na dodržování osobní hygieny, stravovacích návyků a pitný režim. Ve třídě je umístěna lékárnička, jejíž vybavení je pravidelně kontrolováno. Zákonní zástupci jsou okamžitě informováni o případném zranění, úrazu, či náhlém zhoršení zdravotního stavu účastníka. Prostory a vybavení ŠD jsou v souladu s platnými hygienickými předpisy a bezpečnostními normami. Bezpečnost ve všech využívaných prostorách je zajištěna Vnitřním řádem ŠD a účastníci se řídí pokyny pedagogických a provozních pracovníků.